

slové Jednoty za pečlivé redakce ředitele P. J. Ing. Bedřicha Mansfelda. Cena Kč 100.—. Je bohatě ilustrováno, hlavně podobiznami mužů o rozvoj Jednoty zasloužilých. Sborník objevuje se na knižním trhu právě včas, v době, která svými těžkostmi hospodářskými a nezaměstnaností velice se podobá období, kdy vznikla P. J. Může nám to býti dnes útěchou i vzpruhou, že právě v dobách nejtěžší hospodářské krise nastává obrát k lepšímu, což se děje vypětím sil a spolehnutím se pouze na sebe. Na sborníku spolupracovali Prof. Dr. Mendl pojednáním o českém průmyslu před sto lety a počátcích P. J. — Dr. Jan Kepl podává další vývoj P. J. a českého úsilí před březnem 1848. — Doc. Dr. Stloukal píše o Fr. L. Riegrovi a P. J. v prvních letech absolutismu, — ministerský rada Ing. Rosa promlouvá o vzniku a vývoji české průmyslové školy v Praze v souvislosti s P. J. — Na to následuje soupis výchovných podniků P. J., z nichž poznáváme její zájem o školství průmyslové, a pokračovací, které zprvu vedla ve vlastní zprávě a v době pozdější, kdy přešlo do správy obce pražské, je vydatně hmotně podporovala. Pořádala chemické kursy a různé přednášky, umožnila řadu studijních cest technikům, živnostníkům a j. Pořádila sbírku vzorků a modelů, strojů, surovin, obchodního zboží, vynálezů atd. Konečně podala množství iniciativních návrhů a pokynů na reorganizaci v nejružnějších oborech průmyslu, obchodu a živností. O veřejné odborné knihovně J. a organizaci J. P., její činnosti až do státního převratu, pojednává ing. Mansfeld. Z celého vylíčení dějin P. J. vidíme, jak ruku v ruce s obrozením národním jde i obrození hospodářské. Mužové, kteří stáli u kolébky J. P. dobře si uvědomili, že soběstačnost národní musí se opírat o hmotný blahobyt země. V té době po válkách napoleonských Anglie zaplavila svými výrobky celou Evropu a způsobila tak i u nás nezaměstnanost. Do továren byly zavedeny stroje, které odnímalý lidem práci. Proto se volalo jako dnes po státní ochraně, ač spásákyne pouze od povznesení průmyslové a řemeslné dovednosti. Především bylo třeba zvýšeného odborného vzdělání. Tehdy šlechta očekávala již zrušení roboty, proto se snažila o povznesení průmyslu, jakožto náhradního pramene příjmového. Již před založením P. J., pořádaly se roční výstavy českých výrobků. Byly také jedním z popudů k jejímu založení, k němuž bylo zapotřebí císařského rozhodnutí. Vymohli je šlechtic hrabě Josef Dietrichstein, jež podporoval prezident gubernia hr. Karel Chotek. P. J. byla od počátku prodchnuta duchem národním a odměňovala významané při soutěžích medailemi s českým nápisem: Vlast ctí českou přičinlivost. Šlechtici měli s počátku v J. privilegované postavení, které v r. 1848 bylo zrušeno, stanovy změněny a umožněn přístup i méně zámožným vrstvám. V místnostech J. zasedal v r. 1848 národní výbor, proto vláda prohlásila J. za spolek politický s přísným režimem. Po té řada šlechticů vystoupila a s nimi i mnoho Němců. J. povznesl k rozkvětu opět Fr. hr. Harrach a od té doby se stává J., která čítá mezi své členy Riegro a Trojana, spolkem čistě českým. — J. zůstala věrna své slavné tradici a zhostí se jistě s toutéž energií všech úkolů, které na ni klade nová doba. Historie P. J., podaná ve sborníku, není pouze zaznamenáním slavných bojů o hospodářskou obrodu, nýbrž i snůškou bohatých námětů a řešení pro doby, které se opakují, — proto je pojednání nejen zajímavé, ale hlavně užitečné.

Dr. Reichert.

DIPL. MERC. ANT. PREUSS: *Moderní registrační soustavy a jejich praktické použití*. Vyšla jako svazek 5. a 6. sbírky: Organizační a daňová praxe. Spis má 230 stran, cena není uvedena, na jeho konci jsou připojeny 4 různobarevné přílohy, znázorňující manipulaci s kartotékami. — Dobrá registratura je pomůckou dobré administrativy. Materiál má být uschován v takovém uspořádání, aby byl přístupný každému, kdo jej potřebuje. Listiny odkládáme v seskupení, v jakém je jich nejčastěji zapotřebí. Odkládací soustavy rozeznáváme horizontální, bibliotekární a vertikální, konečně závěsné a stupňovité, podle polohy, v jaké se odkládají jednotlivé svazky. Zvláštní péče zasluhuje zásobní registratura. Ke konci

knihy jsou uvedeny pokyny, jak založiti registraturu a odkládací pravidla. Příručka je psána z praxe pro praxi, používá praktických poznatků a snaží se je shrnouti a podati jasný přehled registračních soustav a pomůcek.

Dr. Reichert.

PRIMÁŘ MUDR. FRANTIŠEK KAFKA: *Ochrana duševního zdraví prací, odpočinkem a zábavou*. Nákladem Ústředního dělnického knihkupectví a nakladatelství A. Svěcený, v Praze, 1934, 8°, stran 45, cena Kč 4.50. — Spis převážně vědecký stavěn je na třech hlavních předpokladech správného rozdělení lidského života: práci, odpočinku a zábavě. Spisovatel pojednává o tom, jaké situace mohou vzniknouti u lidí s různou tělesnou konstitucí, charakterem a temperamentem. Vybičované tempo dnešního života, nedostatek práce, nesprávná životospráva činí velký nárok na duševní zdraví lidí. Především je to práce, která uspokojuje, aby byla vrácena člověku duševní vyrovnanost, odpočinek, jehož člověk nemůže postrádati pro své tělesné a duševní zdraví a konečně zábava, o níž se spisovatel vyjádřil, že je závažím, kterým je nutno vyvažovat misky vah, z nichž na jedné straně jsou tělesné defekty a na druhé duševní obtíže.

Dr. Jindřich.

JUDR. BOHUMIL SOTTNER: *Výklad k zákonu o sociálním pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří*. Průmyslové praktikum čís. 17., v Praze 1934, nákl. Tiskových podniků Ústředního svazu čsl. průmyslníků, cena 28 Kč. — Publikace vydávané Svazem průmyslníků a určené původně pro praktickou potřebu zaměstnavatelských kruhů mají již svou tradici a důkladností zpracování i bohatstvím snesené judikatury se staly i pomůckami právníků. Sottnerův výklad vládním nařízením čís. 112/34 Sbírky, resp. zákonem čís. 143/34 Sbírky, opětne novelovaného zákona o sociálním pojištění dělnickém má rovněž veškeré dobré vlastnosti předchozích praktických komentářů této sbírky. Kniha má dva oddíly, z nichž první jest přístupným systematickým výkladem materie, druhý pak přináší soukromě pořizené nové úplné znění zákona. Pro snadnost orientace a pro účelný přehled o nových ustanoveních byla tato po straně

Dr. Potužil.

JUDR. BOHUMIL SOTTNER: *Zákon o pracovním poměru soukromých úředníků, obchodních pomocníků a jiných zaměstnanců v podobném postavení*. Průmyslové praktikum čís. 18., v Praze 1934, nákl. Tisk. podniků Ústř. svazu čsl. prům., cena 18 Kč. — Obsahuje jednak výklad zákona o soukromých zaměstnancích čís. 154/34 Sbírky, který již krátce po publikaci se stal předmětem různých diskusí a sporů, jmenovitě pokud jde o ustanovení přechodná, jednak text nového zákona. K výkladu použito značnou měrou i příslušné judikatury, pokud nový zákon recipoval ustanovení zrušeného zákona o obchodních pomocnících čís. 20/10 ř. z. Stran účinnosti donucovacích předpisů zákona, které podle § 56, odst. 1. zák., jsou-li pro zaměstnance příznivější, platí i pro pracovní poměry v den jeho účinnosti trvající, vykládá věc autor (str. 75) tak, že určité skutečnosti, jež se udály dříve než zákon vstoupil v platnost, bude nicméně nutno posuzovati ještě podle předpisů dřívějších. Tak na př. výpověď, daná před účinností zákona, má být posuzována ještě podle ustanovení platných v den výpovědi. Stejně posuzuje autor na př. i právo zaměstnance v případě nemoci, úrazu a podobných překážek, nastalých přede dnem účinnosti nového zákona.

Dr. Potužil.

JUDR. JOSEF MĚŘIČKA: *Plavební právo vnitrozemské*. Nákl. vydav. čas. »Čsl. plavební list«, v Praze 1934. Sv. IV. Kn. Námořní společnosti čsl. Str. 284, cena Kč 40.—. — Až do nedávna opomíjená čsl. literatura z oboru plav. práva vůči hledě roste. Ukazuje to i na význam, který si plavba vydobývá mezi ostatními prostředky svojí levností při značném množství dopravovaného zboží. Pro náš stát má velkou důležitost vybudování plavby *vnitrozemské* jako nejpohodlnějšího spojení s námořními přístavy. Říční motorové lodi, stavěné podle čsl. patentů, předstihují ostatní svojí